

Sprawozdanie
Zarządu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.
w Olsztynie z działalności Przedsiębiorstwa za okres
od 1.01.2011 r. do 31.12.2011 r.

www.wodociagi-olsztyn.pl

Olsztyńskie wodociągi prowadzą otwartą politykę informacyjną i każdego roku publikują „Sprawozdanie”, w którym wyjaśnione są kierunki i cele działania oraz relacjonowany jest przebieg zdarzeń gospodarczych.

1. Podstawowe informacje o Spółce

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji powstało w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego PWiK w Olsztynie w jednoosobową spółkę Gminy Olsztyn, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Do przekształcenia doszło na podstawie Uchwały XII 148/91 z dnia 25 września 1991r. Rady Miasta Olsztyna. Akt przekształcenia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – Akt założycielski Spółki został zawarty w formie aktu notarialnego 30 czerwca 1997 r., rep. A Nr 1924/97.

Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy, z dniem 27 sierpnia 2002 r. pod nr KRS: 0000126352.

Spółka mieści się w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16 A, 10-218 Olsztyn.

Spółka posiada nr REGON: 510620050, NIP: 7390403323.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2011 r. wynosi 126 267 500 złotych i dzieli się na 252 535 udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy. W roku 2011 dwukrotnie podwyższano kapitał zakładowy Spółki;

- 24 maja 2011r. o 5 433 000 zł,
- 13 grudnia 2011r. o 1 579 500 zł.

Wszystkie udziały należą do Gminy Olsztyn i zostały przez nią objęte.

Właścicielem Spółki jest Gmina Olsztyn. Prezydent Olsztyna, jako organ wykonawczy Gminy, pełni funkcję Zgromadzenia Wspólników. Spółka wykonuje zadania użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Według Statutu Spółki przedmiotem jej działalności jest:

- 1) pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody,
- 2) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- 3) zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne,
- 4) obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne,
- 5) wykonywanie badań, pomiarów i analiz chemicznych i biologicznych składu i czystości wody.

2. Władze Spółki

Zarząd Spółki jest jednoosobowy. Prezesem Zarządu jest Wiesław Pancer. Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki upoważnieni są Prezes Zarządu lub dwóch Prokurentów łącznie, którymi w 2011 roku byli: Wiesława Susek i Antoni Kujawa.

Funkcje kontrolne w Spółce PWiK sprawuje Rada Nadzorcza, w składzie:

1. Danuta Ciborowska

2. Dariusz Dziadura
3. Szczepan Figiel
4. Bogusław Kowalewski
5. Irena Petryna
6. Grzegorz Sawoński
7. Olga Tomaszek
8. Edward Tomczyk.

W roku sprawozdawczym zarówno skład zarządu, rady nadzorczej, jak i przedmiot działalności Spółki nie uległy zmianie.

3. Obszar oddziaływania

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie prowadzi swoją działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Olsztyn. Głównymi klientami są mieszkańcy Olsztyna, tj. klienci indywidualni, a także instytucje i firmy mające swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy.

Zasoby wody, wielkość ujęć, stan stacji uzdatniania wody, jak również przepustowość oczyszczalni ścieków umożliwiają Przedsiębiorstwu zaspokajanie zgłaszanych potrzeb gmin ościennych w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Spółka systematycznie rozszerza obszar świadczenia usług w wyniku podłączania do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnych miejscowości z gmin ościennych. Od 1 kwietnia 2011 roku Spółka odbiera ścieki z Kaplityn (Gmina Barczewo).

Według stanu na dzień 31.12.2011 r. Spółka zaopatruje w wodę Jonkowo, Ostrzeszewo, Zalbki, Myki, Wadąg, Gietrzwałd oraz Bartąg. Natomiast odbiera i oczyszcza ścieki z Barczewa, Łęgajń, Wójtowa, Kaplityn, Bartąga, Bartążka, Rusi, Dywit, Myk, Zalbek, Kieźlin, Słup, Wadąga, Kudyp, Łupstycha i Gutkowa.

Na lokalnym rynku, na którym działa PWiK, Spółka nie posiada znaczących konkurentów – mamy tu do czynienia z monopolem naturalnym.

I. WIELKOŚĆ I STRUKTURA SPRZEDAŻY

W 2011 roku przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi zostały zrealizowane na kwotę 76 514,2 tys. zł i są one prawie o 5 mln zł, tj. o 7 % wyższe od przychodów uzyskanych w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Główne źródło przychodów, podobnie jak w latach ubiegłych, stanowią przychody z tytułu dostawy wody, odprowadzania i oczyszczania ścieków, które stanowią 98,2 proc. Na pozostałe 1,8 proc przychodów ze sprzedaży składają się przychody z działalności pomocniczej i robót odpłatnych (1,6%), przychody z usług mieszkaniowych (0,1%) oraz sprzedaży towarów i materiałów (0,1%).

Tabela nr 1. Zestawienie przychodów ze sprzedaży w 2011 roku z podziałem na poszczególne rodzaje działalności (w tys. zł)

Przychody z tytułu dostawy wody i odbioru ścieków	75 144,2
Przychody z działalności pomocniczej i robót odpłatnych	1263,6
Przychody z usług mieszkaniowych	57,8
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	48,6

Razem	76 514,2
--------------	-----------------

II. PRODUKCJA

1. Produkcja i sprzedaż wody

W 2011 roku wyprodukowano łącznie 10 383 681 m³ wody czystej. Jest to o 322 332 m³ mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Woda pochodziła z sześciu ujęć, przy czym z dniem 30 marca 2011 roku z eksploatacji wyłączono Stację Uzdatniania Wody „Wschód”.

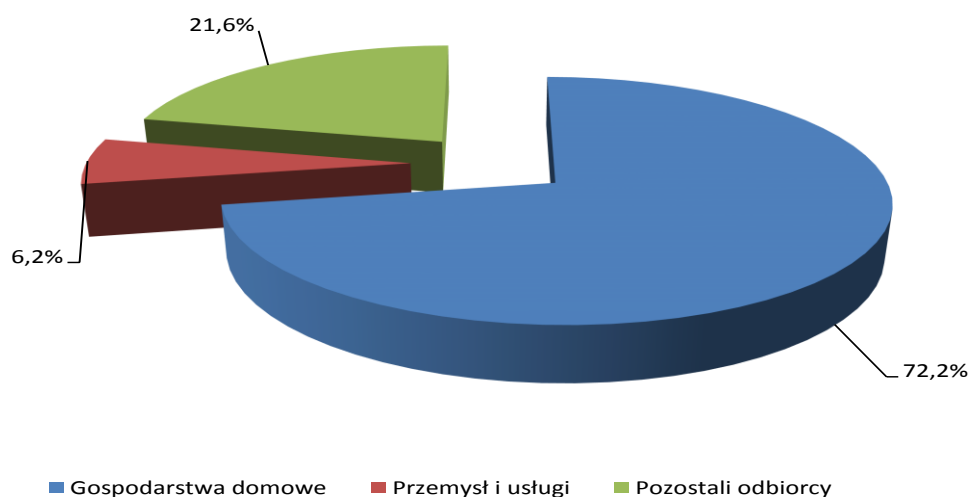
Tabela nr 2. Produkcja wody przez poszczególne ujęcia wody w 2011 roku (tys. m³)

Stacja Uzdatniania Wody „Karolin”	Stacja Uzdatniania Wody „Zachód”	Stacja Uzdatniania Wody „Kortowo”	Stacja Uzdatniania Wody „Jaroty”	Stacja Uzdatniania Wody „Likusy”	Stacja Uzdatniania Wody „Wschód”
5 933 400	2 789 974	811 530	283 379	473 478	91 920

W 2011 roku sprzedaż wody wyniosła 8682,6 tys. m³ i była niższa od sprzedaży w 2010 roku o 211,8 tys. m³ tj. o 2,4 %.

Strukturę sprzedaży wody w 2011 roku z podziałem na grupy odbiorców przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1: Struktura sprzedaży wody w 2011 r.

Woda do odbiorców dostarczana była siecią wodociągową, której długość łącznie z przyłączami na koniec 2011 roku wyniosła 362,5 km. W ciągu roku przybyło do obsługi 26 km sieci.

W ramach prac konserwacyjno-remontowych na sieci i przyłączach wodociągowych:

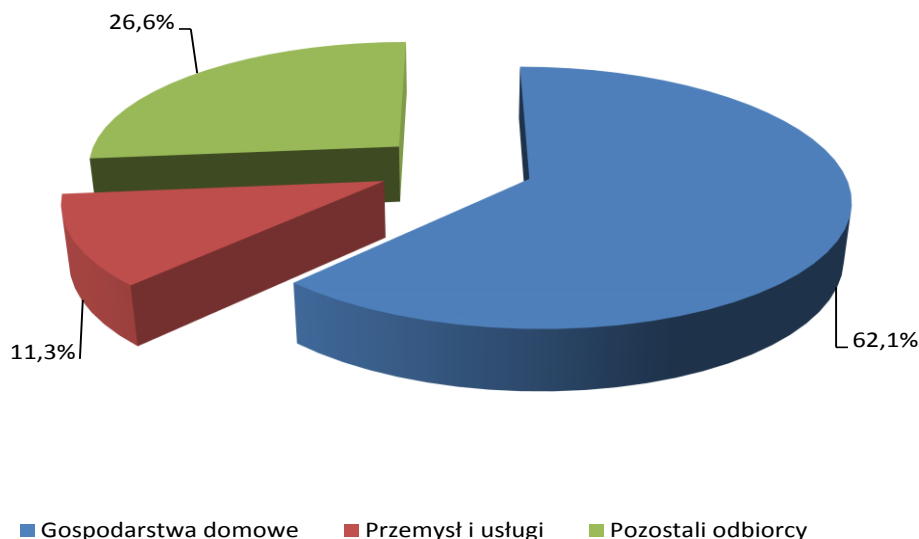
- usunięto 14 awarii magistrali wodociągowych,

- usunięto 101 awarii sieci rozdzielczych, z czego 36 awarii na sieciach o przekroju do 80 mm i 65 awarii na sieciach o przekroju 100 mm i powyżej,
- usunięto 60 awarii przyłączy wodociągowych do budynków,
- usprawniono 55 zasuw liniowych,
- zamontowano dodatkowo 32 zasuw liniowe na sieci,
- wymieniono i zamontowano 2 zasuw w komorach odpowietrzających,
- usprawniono i wymieniono 50 nawiertek oraz zamontowano 32 nowe,
- usprawniono 24 hydranty ppoż., 82 hydranty wymieniono oraz zamontowano 19 nowych,
- wymieniono i zamontowano 45 nowych osłon odwodnienia hydrantu,
- wymieniono i zamontowano 363 obudowy do zasuw oraz 73 klucze,
- wymieniono i zamontowano 393 skrzynki do zasuw i 22 do hydrantów,
- oczyszczono 16 komór zasuw, naprawiono tynki i stropy w dziewięciu komorach. W trzech komorach uzupełniono włazy i pokrywy,
- zamontowano 1000 tabliczek oznaczeniowych do zasuw i hydrantów,
- planowo wymieniono 1949 szt. wodomierzy,
- zainstalowano 122 wodomierze ogrodowe.

2. Odbiór ścieków

W okresie sprawozdawczym odebrano i oczyszczono 10 107,2 tys. m³ ścieków, tj. o 51,3 tys. m³ (0,5%) mniej niż w roku ubiegłym. Udział poszczególnych grup w ramach usługi odbioru ścieków przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2: Struktura odbioru ścieków wg w 2011 r.

Długość sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej na koniec 2011 roku wyniosła 317,7 km. W ciągu analizowanego roku obsługiwana sieć wydłużyła się o 26,8 km.

W ramach działalności konserwacyjno-remontowej służby Spółki:

1) usunęły siłami własnymi:

- 8 awarii rurociągów tłocznych kanalizacji sanitarnej,

- 1 awarię sieci grawitacyjnej,
 - 196 niedrożności sieci kanalizacyjnych ulicznych;
- 2) wykonały remonty studni i regulację włączów w ilości 174 szt.;
 - 3) dokonały przeglądu i czyszczenia ręcznego 1400 studni sanitarnych;
 - 4) kamerą TV przy współpracy z czyszczącym samochodem SCK, dokonały przeglądu stanu technicznego 25 km kanałów.

3. Klienci Spółki

Sprzedaż generowali klienci z trzech grup odbiorców: gospodarstwa domowe (odbiorcy indywidualni, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe), przemysł i usługi oraz pozostali odbiorcy, którymi są m.in. jednostki sfery budżetowej (służba zdrowia, szkolnictwo i inni), prowadzący działalność nie związaną z produkcją oraz gminy.

Na dzień 31.12.2011 r. Spółka posiadała następujące ilości wodomierzy głównych wraz z podlicznikami:

- Gospodarstwa domowe 9757 (z tego: gospodarstwa indywidualne 7262 i gospodarstwa wielorodzinne 2495),
- przemysł i usługi - 300,
- pozostali odbiorcy - 4304, w tym odbiorcy gminni - 35.

Ilość odprowadzonych ścieków zasadniczo jest ustalana na podstawie zużycia wody. Urządzenia pomiarowe określające ilość ścieków zainstalowane są na sieciach odprowadzających ścieki z sąsiednich gmin oraz niektórych przedsiębiorstw.

Liczba odbiorców wody liczona wg stanu punktów (wodomierzy) głównych na koniec 2011 roku wynosiła 11 144 i zwiększyła się w ciągu roku o 105 odbiorców, tj. o 1,0 %.

Wykres 3: Liczba odbiorców świadczonych usług wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec roku 2011

W ciągu ostatnich pięciu lat nastąpił przyrost liczby odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych o 635, tj. o 6,0 %.

W 2011 roku dla okolicznych gmin dostarczono 111,9 tys. m³ wody, co stanowi 1,3 % całkowitej sprzedaży wody oraz odebrano 875,5 tys. m³ ścieków (8,7 % wszystkich ścieków) na łączną kwotę 5008,4 tys. zł.

4. Pozostała działalność usługowa

Poza działalnością podstawową w 2011 roku Spółka świadczyła usługi w zakresie robót odpłatnych, obejmujących:

- 1) usuwanie awarii zewnętrznych instalacji, przyłączy i sieci wodno-kanalizacyjnej, wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych na indywidualne zlecenia, remont urządzeń;
- 2) przeglądy i odbiory sieci, przyłączy i obiektów wodno-kanalizacyjnych;
- 3) wykonywanie badań laboratoryjnych.

W 2011 roku laboratorium Spółki (akredytowane przez PCA) wykonało badania na potrzeby własne Spółki oraz na zlecenie klientów zewnętrznych w następującym zakresie:

1. Badania mikrobiologiczne wody:
 - pobrano 2459 próbek na potrzeby PWiK;
 - przyjęto 790 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
 - wykonano łącznie 15 879 badań, w tym 3584 badania w ramach zleceń zewnętrznych.
 2. Badania fizykochemiczne wody:
 - pobrano 3018 próbek na potrzeby PWiK;
 - przyjęto 238 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
 - wykonano łącznie 11 969 badań, w tym: 1645 badań w ramach zleceń zewnętrznych.
- Łącznie na potrzeby Spółki wykonano 22 619 badań wody.
3. Badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych:
 - pobrano 628 próbek ścieków na potrzeby PWiK;
 - przyjęto 63 próbki do badań od klientów zewnętrznych;
 - wykonano łącznie 3742 badania, w tym 248 badań w ramach zleceń zewnętrznych;
 - pobrano 1468 próbek osadów ściekowych na potrzeby PWiK;
 - wykonano 5324 badania.

W związku z wdrożonym w laboratorium systemem jakości wykonano łącznie ponad 10 tys. badań kontrolnych wody i ścieków, związanych ze sterowaniem jakością badań i walidacją metod badawczych.

W 2011 roku Spółka nieodpłatnie wydała inwestorom 507 warunków technicznych oraz uzgodniła 336 projektów budowlanych. Z tytułu dokonanych 189 odbiorów technicznych sieci oraz przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych uzyskano przychody w kwocie 38,5 tys. zł.

Przychody z robót odpłatnych i działalności pomocniczej w 2011 roku wyniosły 1263,6 tys. zł, co stanowi 1,6 % całkowitej wartości sprzedaży.

III. PERSONEL I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA

Rozwój zasięgu świadczenia usług, zwiększona liczba obsługiwanych Klientów oraz wprowadzenie nowych rozwiązań technologicznych wpłynęły na wzrost liczby pracowników w Spółce. W 2011 roku średnioroczne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie 411,9 etatów i w stosunku do roku 2010 wzrosło o 3 etaty, tj. o 0,7 %.

Na dzień 31.12.2011 r. Spółka zatrudniała ogółem 414 osób, z tego 86 kobiet i 328 mężczyzn.

W 2011 roku przyjęto do pracy 37 osób (22 osoby na stanowiska produkcyjne i 15 osób na stanowiska nieprodukcyjne). W tym samym czasie odeszło z pracy 39 pracowników, z

tę: 19 pracowników na stanowiskach produkcyjnych i 20 pracowników na stanowiskach nieprodukcyjnych.

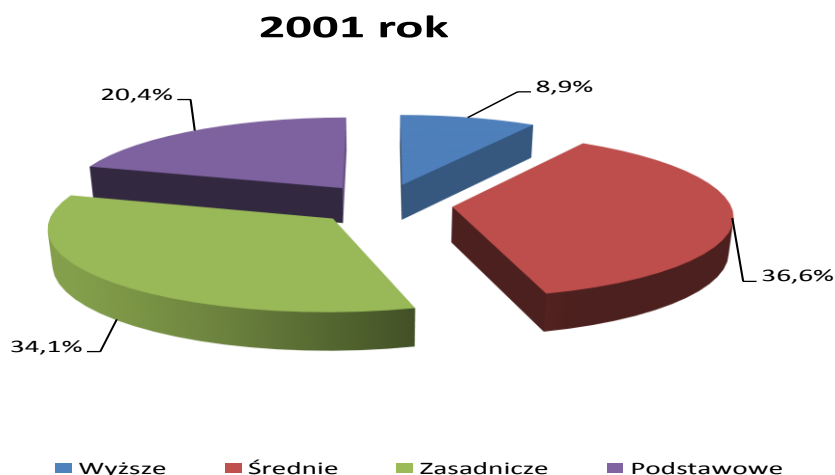
Średni staż pracy pracowników w Spółce wynosi 19 lat. Średni wiek pracownika to 45 lat.

Tabela nr 3. Struktura zatrudnienia wg wykształcenia w latach 2010-2011 (w %)

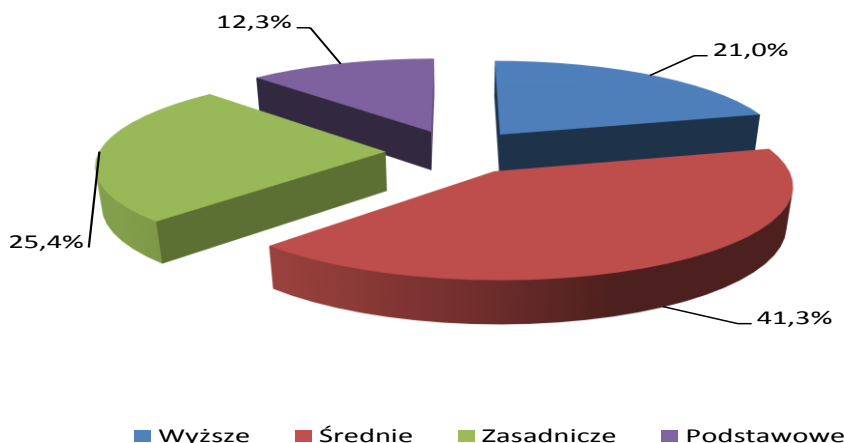
<i>Wykształcenie</i>	<i>2010 r.</i>	<i>2011 r.</i>
Podstawowe	12,5	12,3
Zasadnicze zawodowe	26,4	25,4
Średnie	41,0	41,3
Wyższe	20,1	21,0

W strukturze zatrudnienia, z uwagi na specyfikę działalności Spółki, podobnie jak w latach ubiegłych największy udział (66,7%) stanowili pracownicy z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym.

Wykres 4: Struktura zatrudnienia wg wykształcenia

2011 rok

Zarząd Spółki stwarza swoim pracownikom możliwości rozwoju poprzez popieranie różnego rodzaju form kształcenia i doskonalenia udzielając w tym zakresie pomocy finansowej. W 2011 roku Spółka kontynuowała programy szkoleniowe umożliwiające pracownikom rozwój poprzez podnoszenie kwalifikacji. Koszt szkoleń wyniósł 142,2 tys. zł. W październiku 2011 roku Spółka przystąpiła do projektu „Liderzy Regionu”, w ramach którego realizowany jest cykl szkoleń współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W okresie od października do grudnia 2011 roku pracownicy Spółki uczestniczyli w 15 szkoleniach, a uzyskana z tego tytułu pomoc publiczna to kwota 94,6 tys. zł.

W 2011 roku zgodę na podwyższenie kwalifikacji otrzymało 3 pracowników, a 7 osób kontynuowało naukę. Na koniec roku udział pracowników z wyższym wykształceniem wzrósł z 20,1 % w 2010 do 21,0% w 2011 roku, czyli prawie o jeden punkt procentowy. W stosunku do 2001 roku wzrost ten jest ponad dwukrotny.

W 2011 roku zanotowano 6 lekkich wypadków przy pracy, które spowodowały 134 dni niezdolności do pracy. W stosunku do roku 2010 (7 lekkich wypadków) odnotowano ponad dwukrotny spadek absencji spowodowanej wypadkami (o 171 dni).

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2011 roku został naliczony w wysokości 556,5 tys. zł. Środki z tego funduszu zostały przeznaczone m.in. na dofinansowanie wypoczynku urlopowego organizowanego we własnym zakresie, pomoc materialną, działalność kulturalno-oświatową, sportowo-rekreacyjną oraz organizację wypoczynku w dni wolne od pracy.

III. INWESTYCJE

1. Inwestycje w roku 2011

W 2011 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w wysokości 19 245,8 tys. zł. W stosunku do 2010 roku były one niższe o 78 477 tys. zł, co oznacza ponad 5-krotny spadek. Należy podkreślić, że rok 2010 był okresem intensywnego inwestowania przez Spółkę, gdyż z końcem roku zakończyła się realizacja (pod względem rzeczowym) Projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie - II faza” współfinansowanego z Funduszu Spójności. Rozliczenia Projektu dokonano w 2011 roku.

Prowadzona przez Spółkę w 2011 roku działalność inwestycyjna służyła głównie modernizacji istniejących obiektów infrastruktury technicznej i budowlanej w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania. Nakłady inwestycyjne w podziale na poszczególne urządzenia przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 4. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2011 roku (tys. zł)

Urządzenia kanalizacyjne	Urządzenia wodociągowe	Obiekty administracyjno-techniczne	Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych
5720,4	4325	4614	4586,4

Najważniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane w 2011 roku:

- przebudowa rurociągu stalowego o śr. 500 mm na ujęciu wody „Wadąg” (wartość zadania 1961 tys. zł);
- budowa sieci wodociągowej w ul. Zimowej (645 tys. zł);
- budowa wiaty na odpady z Instalacji Termicznego Przekształcania Osadów na oczyszczalni ścieków (976 tys. zł);
- rewitalizacja budynku wchodzącego w skład dawnej oczyszczalni ścieków przy ul. Leśnej (994 tys. zł);
- zastosowanie kolektorów słonecznych do podgrzania ciepłej wody użytkowej na obiektach Spółki (278 tys. zł).

Ponadto zakupiono zestawy komputerowe i oprogramowanie (103,2 tys. zł), odtworzono środki trwałe, urządzenia, sprzęt i narzędzia (779,7 tys. zł), zakupiono środki transportu (3574,0 tys. zł) oraz dokonano wykupu sieci od osób trzecich (129,5 tys. zł).

W 2011 roku w systemie zleceńowym wykonano remonty w robotach budowlano-montażowych o wartości 3869 tys. zł, tj. o 3282 tys. zł więcej niż rok wcześniej, a ich zakres obejmował między innymi:

- remont kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie SUW Kortowo;
- remont odcinka rury w komorze na kolektorze tłocznym w Kieźlinach;
- remont zbiornika OBF na oczyszczalni ścieków;
- remont dachu na budynku A i C na terenie bazy;
- remont silników i prądnicy agregatów biogazowych kogeneracyjnych.

W 2011 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, Spółka kontynuowała działania zmierzające do obniżenia kosztów działalności operacyjnej w wyniku realizacji części inwestycji systemem gospodarczym. Zrealizowano inwestycje na kwotę 398,3 tys. zł.

2. Plan inwestycyjny na 2012 roku

Plan inwestycyjny na 2012 rok stanowi integralną część Planu techniczno-ekonomicznego Spółki, zatwierdzonego przez Zgromadzenie Wspólników Uchwałą Nr 24/11 z 13 grudnia 2011 r. Zaplanowane w kwocie 15 652 tys. zł. inwestycje, podobnie jak rok wcześniej, będą dotyczyły modernizacji istniejących instalacji i obiektów produkcyjnych oraz nowych przedsięwzięć gwarantujących przystosowanie Spółki do obecnych standardów technicznych i technologicznych produkcji oraz minimalizacji kosztów.

IV. OCHRONA ŚRODOWISKA

Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie do odbiornika określona jest w decyzji pozwoleniu wodnoprawnym na odprowadzenie wydanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w dniu 06.12.2004 r. znak: Ś.I.AM-6811/8/2004 obowiązującej do 31.12.2015 r.

Zgodnie z warunkami określonymi w decyzji wykonano 24 analizy ścieków surowych i oczyszczonych pobieranych w cyklu dobowym i w sposób proporcjonalny do przepływu.

Analizy wykazały, że procent redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych odprowadzanych do odbiornika po oczyszczeniu w MOŚ „Łyna” wynosił odpowiednio:

- ChZT – procent redukcji zmierzony 96, podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 75,
- BZT₅ – procent redukcji zmierzony 99, podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 90,
- Zawiesina ogólna – procent redukcji zmierzony 99, podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 90,
- Azot ogólny – procent redukcji zmierzony 89,5, podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 85,
- Fosfor ogólny – procent redukcji zmierzony 93,7, podczas kiedy procent redukcji wymagany decyzją wynosi 90.

W zakresie ilości odprowadzanych ścieków warunki decyzji są dotrzymanywane. W 2011 roku średnio oczyszczano 34 599 m³/d.

Za gospodarcze korzystanie ze środowiska w roku 2011 Spółka wniosła do Urzędu Marszałkowskiego kwotę 1 100 812 zł, co w stosunku do roku 2010 dało spadek o 255 095 zł. Powyższe wynikało z wyższego stopnia oczyszczenia ścieków niż miało to miejsce w roku poprzednim.

Z tytułu emisji zanieczyszczeń do powietrza w 2011 roku Spółka wniosła do Urzędu Marszałkowskiego kwotę 6883 zł. Jest ona większa o 863 zł od kwoty wniesionej rok wcześniej, ponieważ zawiera opłatę środowiskową za emisje ze spalarni osadów ściekowych (1696 zł) wyliczoną za cały rok, a nie jak w 2010 r. tylko za drugie półrocze.

Spółka, zgodnie z posiadaną decyzją prowadzi ścisłą ewidencję powstających odpadów, selektywnie je magazynuje, a następnie przekazuje uprawnionym firmom specjalistycznym do odzysku lub unieszkodliwiania. W 2011 r. wytworzono 39 351,6 Mg odpadów innych niż niebezpieczne i 6,7 Mg odpadów niebezpiecznych. Największe ilości odpadów, powstające w wyniku prowadzonej przez firmę działalności, to ustabilizowane osady ściekowe, nie zaliczane do odpadów niebezpiecznych. Ich produkcja w latach 2009, 2010 i 2011 wynosiła odpowiednio: 22 876, 18 074 i 38 241 Mg. Pomimo korzystnego stanu sanitarnego i spełniającego normy składu chemicznego są to odpady bardzo uciążliwe, ponieważ ze względu na olbrzymie objętości i szereg obwarowań prawno-środowiskowych, ich przyrodnicze zagospodarowanie wciąż spotyka się z dużymi utrudnieniami. Utrwaloną w ostatnich latach formą odzysku jest przekazywanie osadów firmom wyłonionym w organizowanych przetargach, w celu przetworzenia na nawóz organiczny w procesie mieszania z dodatkami strukturalnymi i kompostowania. Jest to jednak bardzo kosztowne przedsięwzięcie, a wyekspediowanie pokąźnych mas osadu poza oczyszczalnię jest organizacyjnie i logistycznie uciążliwe. W latach 2009, 2010 i 2011 zagospodarowano w ten sposób odpowiednio 29 999, 31 027 i 71 608 Mg nagromadzonych wcześniej osadów.

Proces utylizacji osadu wspomaga wybudowana na terenie oczyszczalni ścieków w Olsztynie suszarnia wraz ze spalarnią osadów. Pozwala ona na unieszkodliwienie osadu do postaci popiołów i pyłów, których ilość jest nieporównywalnie mniejsza od osadu dotychczas wyłączanie usuwanego z terenu oczyszczalni. W 2011 r. Dział Gospodarki Ściekowej przekazał do spalarni 3348 ton osadów odwodnionych na prasach do ok. 20% s.m., a więc zawierających 671 ton suchej masy.

Odrębnymi procedurami (inventaryzacje, harmonogramy likwidacji, sprawozdania) objęte są odpady niebezpieczne takie jak azbest i polichlorowane bifenyle (PCB). Zgodnie z wymogami „Prawa ochrony środowiska” wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się nie dłużej niż do końca 2032 roku. Po opracowaniu harmonogramu usuwania przez Spółkę wyrobów zawierających azbest, w

latach 2004–2007 wyłączono z eksploatacji w sumie aż 6161,15 mb rur wodociągowych azbestocementowych, a do likwidacji pozostaje obecnie 339,5 mb rur AC, co stanowi zaledwie 5,2 % dotychczas zainwentaryzowanej części uzbrojenia. Sieci wodociągowe wykonane z azbestocementu nie stwarzają zagrożenia zdrowia odbiorców, jeśli ich konstrukcja nie uległa naruszeniu. Opracowany przez Spółkę, bezpieczny dla środowiska sposób postępowania z rurami azbestocementowymi przy wyłączaniu ich z eksploatacji, został zaakceptowany i uzgodniony z Wydziałem Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Olsztynie. Obejmuje on następujące metody wymiany sieci wodociągowych:

- 1) metody bezwykopowe, takie jak „cracking”, „relining”, „przewiert sterowany” (najczęściej wiąże się one z rozerwaniem rur AC i pozostawieniem w gruncie),
- 2) równoległe ułożenie nowej sieci w wykopie otwartym (nieczynne rury AC najczęściej pozostają w gruncie w stanie nienaruszonym), pod warunkiem odpowiedniego zinventaryzowania pozostałości odcinków rur AC.

Wewnętrzny harmonogram wymiany sieci wodociągowej zawierającej azbest, sporządzony przez Dział Sieci Wodociągowej przewiduje eksploatację tych wyrobów maksymalnie do końca 2024 r. W 2011 r. nie przeprowadzono wymiany sieci wodociągowych azbestocementowych na inne. W marginalnym zakresie wyroby azbestocementowe wbudowane są w niektóre studnie głębinowe służące do poboru wody – filtry z rur AC (w 3 studniach zinventaryzowano łącznie 101 mb rur filtracyjnych Ø 250 mm AC). Zaprzestanie użytkowania tych wyrobów będzie następować sukcesywnie w miarę naturalnego „starzenia się” studni, prowadzącego do wyłączenia ich z eksploatacji. Polegać to będzie na odpowiednim zabezpieczeniu ruraru studni (np. trwałym zaślepieniu) i pozostawieniu go w gruncie. Do czasu zaprzestania eksploatacji studni, zgodnie z przepisami, wykonywana będzie okresowa ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wchodzących w ich skład wyrobów zawierających azbest (maksymalny okres użytkowania – do końca 2032 r.).

Z kolei wykorzystywanie PCB dopuszczone było ustawą „Prawo ochrony środowiska” nie dłużej niż do 30 czerwca 2010 roku a jednocześnie nałożono obowiązek przekazania do unieszkodliwienia wszystkich posiadanych jeszcze wyrobów skażonych PCB w nieprzekraczalnym terminie do końca 2010 r. Spółka wywiązała się z tego zadania bez opóźnień i rok 2011 był pierwszym takim okresem sprawozdawczym.

V. STRATEGIA FINANSOWANIA

Działalność operacyjna Spółki finansowana była środkami własnymi, natomiast działalność inwestycyjna, poza środkami własnymi, finansowana była zewnętrznymi środkami pozyskanymi w formie pożyczek z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i dofinansowania ze środków unijnych: (RPO - 836,7 tys. zł; POIiŚ - 743,4 tys. zł; Fundusz Spójności - 4722,9 tys. zł). Głównym źródłem środków własnych są uzyskiwane przez Spółkę przychody w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Uzyskiwane są także przychody z tytułu usług odpłatnych, zbycia praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii, przychody ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe z tytułu oprocentowania lokat i rachunków bankowych, w wyniku aktywnego zarządzania dostępnymi środkami pieniężnymi.

Dużym wyzwaniem dla Spółki jest zapewnienie środków finansowych na spłatę zadłużenia zaciągniętego na realizację inwestycji „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie – II faza” z jednoczesnym utrzymaniem płynności finansowej.

Na dzień 31.12.2011 r. Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek:

Tabela nr 5. Salda pożyczek na dzień 31.12.2011 rok

(w zł)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętej pożyczki	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2011 r.	Termin spłaty
Pożyczka wrakowa	95 879 694	92 279 694	2026 rok
Pożyczka inwestycyjna	17 497 780	16 657 780	2021 rok
Pożyczka płatnicza*/	8 347 956	4 028 807	-

*/pożyczka zostanie spłacona ostatnią transzą dotacji z Funduszu Spójności, której wpływ przewidywany jest do końca 2012 roku

W 2011 roku nie wystąpiły zagrożenia w zakresie spłat zobowiązań. Wszystkie zobowiązania zarówno krótko- jak i długoterminowe regulowane były na bieżąco.

VI. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI

1. Sytuacja majątkowa Spółki

Majątek Spółki na dzień 31.12.2011 r. wynosił 331 599,2 tys. zł i wzrósł w stosunku do stanu z początku roku o 757,6 tys. zł, tj. o 0,2 %. W okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost aktywów trwałych o 8215,9 tys. zł, czyli o 2,7 % i spadek wartości aktywów obrotowych 7458,2 tys. zł, tj. o 23,7 %. W ogólnej strukturze aktywów Spółki zdecydowanie przeważały aktywa trwałe. Ich udział wzrósł z 90,5 % na początku roku do 92,8 % na koniec 2011 r. W tym samym czasie udział środków obrotowych w strukturze aktywów spadł z 9,5 do 7,2 %.

W aktywach trwałych w okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost rzeczowych aktywów trwałych o 8110,9 tys. zł, tj. o 2,7 % oraz długoterminowych rozliczeń międzyokresowych o 149,7 tys. zł (6,9 %). Natomiast o 44,7 tys. zł (18,8 %) zmniejszyły się wartości niematerialne i prawne.

W aktywach obrotowych zmniejszyły się przede wszystkim należności krótkoterminowe o 4548,5 tys. zł (o 27,2 %) oraz inwestycje krótkoterminowe o 3323,5 tys. zł (o 24,9 %). Natomiast krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 414,8 tys. zł (o 149,4 %). Jest to związane z rozpoczęciem w 2011 roku spłaty pożyczek zaciągniętych przez Spółkę na realizację Projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie – II faza”.

Po stronie pasywów zwiększył się kapitał własny o 1588,8 tys. zł, tj. o 1,1 %, natomiast zmniejszyły się zobowiązania i rezerwy na zobowiązania o 831,1 tys. zł (o 0,5 %). W ramach zobowiązań o 4360,5 tys. zł (o 9,5 %) wzrosły rozliczenia międzyokresowe przychodów, na co wpływ miał zwrot w 2011 roku części dotacji prefinansowanej pożyczką pomostową (4722,0 tys. zł) oraz uzyskanie dofinansowania do Projektu „Zastosowanie kolektorów słonecznych do podgrzania ciepłej wody użytkowej w obiektach PWiK” (199,2 tys. zł).

Na koniec 2011 roku aktywa Spółki w 44,9 % sfinansowane były kapitałami własnymi i w 55,1 % zobowiązaniami.

2. Sytuacja finansowa Spółki

Za 2011 rok Spółka uzyskała przychody ogółem w kwocie 79 930,7 tys. zł i były one wyższe o 4944,8 tys. zł, tj. o 6,6 % od przychodów osiągniętych w 2010 roku.

Głównym źródłem przychodów, podobnie jak w latach ubiegłych, była dostawa wody i odbiór ścieków na kwotę 75 144,2 tys. zł, co stanowi 94,0 % całości przychodów.

Przychody z działalności pozostałej, obejmujące roboty odpłatne i działalność pomocniczą wyniosły 1263,6 tys. zł i stanowiły 1,6 % całości przychodów.

Inne źródła przychodów to:

- sprzedaż materiałów - 48,6 tys. zł (0,1 % całości przychodów),
- pozostałe przychody operacyjne - 2265,0 tys. zł (2,8 %),
- przychody finansowe - 1151,5 tys. zł (1,4 %),
- przychody z usług mieszkaniowych - 57,8 tys. zł (0,1 %).

Sprzedaż materiałów prowadzono głównie pod kątem upłynnienia zbędnych zapasów magazynowych. Pozostałe przychody operacyjne to przede wszystkim kwoty pochodzące z rozliczenia dotacji, pozyskanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji, proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych nimi sfinansowanych. Na przychody finansowe składają się otrzymane odsetki od środków pieniężnych ulokowanych na rachunkach bankowych w kwocie 602,4 tys. zł, odsetki od należności nie zapłaconych w terminie w kwocie 373,8 tys. zł oraz kwoty pochodzące ze zmniejszenia odpisów aktualizujących odsetki.

W celu osiągnięcia przychodów Spółka poniosła koszty w kwocie 79 791,9 tys. zł. Są one o 12 945,2 tys. zł, tj. o 19,4 % wyższe od kosztów poniesionych w 2010 roku. Tak wysoki wzrost wynika ze wzrostu kosztów majątku (amortyzacja, koszty finansowe) spowodowane przejściem do eksploatacji zadań inwestycyjnych zrealizowanych w ramach Projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie – II faza”.

Za 2011 rok działalność Spółki zamknęła się zyskiem netto w kwocie 75,7 tys. zł.

3. Przepływy pieniężne

W 2011 Spółka osiągnęła nadwyżkę finansową z działalności operacyjnej w kwocie 22 549,2 tys. zł. Z działalności inwestycyjnej nastąpił spadek przepływów pieniężnych w wysokości 11 886,6 tys. zł, z powodu wydatków na zakup rzeczowych aktywów trwałych. Również z działalności finansowej otrzymano ujemne saldo środków pieniężnych (-13 986,1 tys. zł), w związku z wyższą kwotą spłaconych kredytów i pożyczek niż osiągniętymi wpływami finansowymi. Saldo przepływów pieniężnych jest ujemne i wynosi 3323,5 tys. złotych. Stan środków pieniężnych na koniec 2011 roku wynosi 10 033,2 tys. zł.

4. Wskaźniki ekonomiczne

Zestawienie wskaźników charakteryzujących działalność i sytuację Spółki prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 6. Wskaźniki ekonomiczne

Wskaźnik	Treść ekonomiczna	2010r.	2011r.
Rentowność majątku (ROA) (%)	wynik finansowy netto przeciętny stan aktywów majątkowych	2,08	0,02
Rentowność kapitału własnego (ROE) (%)	wynik finansowy netto średnioroczny stan kapitału własnego	4,21	0,05
Zyskowność netto sprzedaży (%)	wynik finansowy netto przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	8,35	0,10
Stopa zadłużenia (%)	zobowiązania ogółem suma pasywów bilansu	55,49	55,11
Wskaźnik płynności bieżącej	aktywa obrotowe ogółem zobowiązania krótkoterminowe	2,61	0,90
Wskaźnik płynności	aktywa obrotowe ogółem – zapasy		

szybkiej	zobowiązania krótkoterminowe	2,52	0,86
Wskaźnik płynności gotówkowej	<u>inwestycje krótkoterminowe</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,11	0,37
Szybkość obrotu należności (w dniach)	<u>należności z tyt. dostaw i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	30,00	35,00
Szybkość obrotu zapasami (w dniach)	<u>zapasy średni stan x liczba dni w okresie)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	6,00	5,00
Szybkość spłaty zobowiązań (w dniach)	<u>zobowiąz. z tyt. dost. i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	9,00	10,00

Jak wynika z powyższej tabeli w roku 2011 zdecydowana większość wskaźników ekonomicznych uległa pogorszeniu. Są dwie główne przyczyny tego stanu rzeczy: wysokie koszty obsługi zadłużenia oraz duże zaległości za świadczone przez Spółkę usługi ze strony jednostek z grupy skonsolidowanej Gminy Olsztyn.

Wskaźniki płynności - bieżący, szybki i płynności gotówkowej - uległy znacznemu pogorszeniu w stosunku do roku poprzedniego. Wskaźnik płynności szybkiej (w literaturze uznawany jest często za najbardziej miarodajny spośród wymienionych i odzwierciedla „naturalną” płynność finansową przedsiębiorstwa) ukształtował się na zadawalającym poziomie z punktu widzenia zdolności do pokrywania zobowiązań. Spółka nie była zagrożona utratą zdolności do wywiązywania się z bieżących zobowiązań.

W analizowanym okresie średni stan należności z tytułu dostaw i usług wyniósł 7251,3 tys. zł. i wzrósł w stosunku do roku ubiegłego o 1304,4 tys. zł. Okres windykacji należności od odbiorców z tytułu dostaw i usług wydłużył się z 30 dni w 2010 roku do 35 dni w 2011 roku. Należy zaznaczyć, że Spółka minimalizuje ryzyko nieściągalności należności poprzez ich ściśle monitorowanie.

Średni stan zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług wyniósł 2039,2 tys. zł. Cykl płatności zobowiązań krótkoterminowych wydłużył się z 9 dni w 2010 roku do 10 dni w 2011 roku, co świadczy o lepszym gospodarowaniu gotówką.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia Spółki (udział całości zobowiązań w pasywach przedsiębiorstwa) spadł z 55,49 % w 2010 roku do 55,11 % w 2011 roku. W badanym okresie Przedsiębiorstwo zmniejszyło udział kapitałów obcych w finansowaniu majątku.

VII.SZCZEGÓLNE ZDARZENIA

1. W 2011 roku został rozliczony projekt „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie” zrealizowany przy współudziale środków z Unii Europejskiej pochodzących z Funduszu Spójności. Stanowi on drugi etap Projektu Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie, którego finansowanie zakończyło się w 2005 roku. Beneficjentem przedsięwzięcia i podmiotem odpowiedzialnym za realizację projektu było Miasto Olsztyn. 11 września 2006 r pomiędzy Gminą Olsztyn a Spółką została zawarta umowa o częściowe przekazanie realizacji Projektu. Beneficjent był odpowiedzialny za realizację Projektu poprzez jego zarządzanie, przygotowanie dokumentów przetargowych i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych, zapewnienie wykonawstwa i nadzoru technicznego, prowadzenie sprawozdawczości, monitoringu i promocję, a także finansowanie kanalizacji deszczowej i współfinansowanie pomocy technicznej. Natomiast do głównych obowiązków Spółki należało finansowanie kontraktów w zakresie kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, suszarni i spalarni osadów oraz Stacji Uzdatniania Wody „Zachód”. W ramach zrealizowanych zadań wybudowano i zmodernizowano 17,07 km sieci wodociągowej oraz 27,65 km sieci kanalizacji sanitarnej. Łączna wartość nakładów poniesionych przez Spółkę na Projekt to ok. 41

mln euro. W jego wyniku powstały środki trwałe o wartości 167 153 tys. zł. Przejęcie ich do eksploatacji wiąże się ze wzrostem kosztów majątku (podatek od nieruchomości, amortyzacja, koszty finansowe związane z obsługą zadłużenia). Na realizację projektu Spółka zaciągnęła pożyczki z NFOŚiGW w wysokości 113,4 mln zł. W 2011 roku obsługa zadłużenia pochłonęła 5,8 mln zł, z czego spłata rat kapitałowych 4,4 mln zł. W 2012 roku kwota ta wyniesie 9 mln zł (raty kapitałowe 7,6 mln zł oraz odsetki 1,4 mln zł).

2. 9 maja 2011 roku odbył się odbiór techniczny kolektorów słonecznych zainstalowanych w ramach realizacji Projektu „Zastosowanie kolektorów słonecznych do podgrzania ciepłej wody użytkowej w obiektach PWiK”, dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Kolektory są zamontowane na trzech obiektach Spółki: na terenie bazy przy ul. Oficerskiej 16a, Stacji Uzdatniania Wody „Karolin” przy ul. Wiosennej oraz przepompowni ścieków P-3 przy ul. Artyleryjskiej. Wartość projektu wyniosła 306,2 tys. zł. Wydatki kwalifikowane to 248,9 tys. zł, w tym uzyskane dofinansowanie z EFRR w kwocie 199,2 tys. zł stanowi 80 proc. wydatków kwalifikowanych.
3. W wyniku zbycia praw majątkowych, wynikających ze świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach - elektrowni biogazowej o nazwie Miejska Oczyszczalnia Ścieków „Łyna” w Olsztynie wytwarzającej energię elektryczną przy wykorzystaniu biogazu uzyskanego w procesie fermentacji osadów, w 2011 roku Spółka osiągnęła przychody w kwocie 282,3 tys. zł. Wyprodukowano energię o wartości 292,3 tys. zł.
4. 30 listopada 2011 roku Rada Miasta Olsztyn uchwaliła (Uchwała Nr XVII/253/11) nowy Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Olsztyn. Regulamin określa prawa i obowiązki Spółki oraz odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.
5. 29 czerwca 2011 roku Uchwałą Nr XII/150/11 Rada Miasta Olsztyn zatwierdziła Wieloletni plan modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Spółki na lata 2012-2014. W planie tym uwzględnione zostały założenia dotyczące kształtowania się cen za wodę i ścieki w latach następnych, zgodnie z polityką cenową Spółki.
6. Od 1 września 2011 roku Spółka zatrudnia na podstawie umowy o pracę 9 uczniów Zespołu Szkół Budowlanych w Olsztynie w charakterze pracowników młodocianych w celu przygotowania w zawodzie monter instalacji i urządzeń sanitarnych. Nauka będzie trwała 36 miesięcy. Przez trzy dni w tygodniu uczniowie uczestniczą w zajęciach szkolnych, a przez kolejne dwa praktycznie uczą się zawodu w obiektach Spółki.
7. W 2011 roku przeprowadzono sześć audytów wewnętrznych, w których oceniono funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP wg PN-ISO 9001:2000; PN-ISO 14001 oraz PN-N 18001, wdrożonego w Spółce w 2003 roku. W dniach 8-9 czerwca 2011 r. jednostka certyfikująca TÜV NORD Polska przeprowadziła drugi audyt nadzoru funkcjonowania systemu. Celem audytu było potwierdzenie zgodności systemu zarządzania z wymaganiami norm w celu utrzymania certyfikatu. Podczas audytu stwierdzono jedną niezgodność, dotyczącą braku skuteczności podjętych działań korygujących. Przyczynę niezgodności usunięto 13 czerwca 2011 r.
8. 17 października 2011 roku przeprowadzono audyt nadzoru systemu zarządzania jakością, zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005. Audyt potwierdził kompetencje Laboratorium Spółki do wykonywania badań umieszczonych w aktualnym zakresie akredytacji.

9. 30 listopada 2011 roku Rada Miasta Olsztyn Uchwałą Nr XVII/254/11 zatwierdziła taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Olsztyn na 2012 rok. Taryfy gwarantują Spółce przychody na poziomie umożliwiającym pokrycie kosztów eksploatacji i utrzymania.
10. W 2011 roku Spółka wraz z innymi olsztyńskimi spółkami i jednostkami komunalnymi pod patronatem Bogusława Szwedowicza – I zastępcy Prezydenta Olsztyna podpisała porozumienie o współdziałaniu i wzajemnej pomocy. W wyniku wspólnego działania 17 maja 2011 roku powołano do życia Klaster Porozumienie Komunalne. Jego celem jest promowanie i wdrażanie technologii przyjaznych środowisku, wspólne pokonywanie barier organizacyjnych, prawnych i finansowych oraz stworzenie możliwości aplikowania o środki z funduszy europejskich.
11. Mimo zakończenia w 2010 roku Projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie” nadal nie funkcjonują prawidłowo niektóre jego elementy, a mianowicie:
 - Kolektor L do przepompowni PX,
 - Instalacja Termicznego Przekształcania Osadów (ITPO),co stwarza zagrożenie nieuzyskania efektu ekologicznego. Problemy z funkcjonowaniem ITPO wynikają przede wszystkim ze złej jakości materiałów i urządzeń, co powoduje częste przestoje i podnosi koszty jej eksploatacji. Oba problemy są przedmiotem roszczeń wobec wykonawców.
12. Interpretacja Izby Skarbowej w Bydgoszczy wydana Urzędowi Miasta Olsztyna 14 lutego 2012 roku, dotycząca możliwości zastosowania zwolnienia z podatku VAT aportu sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, może spowodować korekty w bilansach oraz przepływach pieniężnych Spółki za lata 2010-2011.
13. Należności za wodę i ścieki od jednostek zależnych tworzących grupę skonsolidowaną Gminy Olsztyn wg stanu na dzień 31.12.2011 r. wynoszą ponad 3 mln zł.